

Retningslinjer om ansvarlig indretning af private kontorarbejdspladser, produktionsvirksomheder mv. i lyset af udbruddet af COVID-19

Dansk erhvervsliv og de danske arbejdsgivere har et stort ansvar ift. at sikre, at der på de danske arbejdspladser er taget den nødvendige hensyntagen til, at smittespredningen skal minimeres, og at behovet for god afstand mellem mennesker og fortsat skærpet fokus på hygiejne respekteres.

Som følge af aftale om udmøntning af genåbning pr. 21. maj 2021 er partierne nået til enighed om, at der sker en gradvis normalisering af fysisk fremmøde på arbejdspladserne, for de medarbejdere, der i dag arbejder hjemme. Dette vil ske i tre faser jf. tabel 1:

Tabel 1

Plan for gradvis normalisering af fysisk fremmøde på arbejdspladser for medarbejdere, der i dag arbejder hjemme

Fase	Hvornår	Anbefaling
Fase 1	21. maj 2021	20 pct. fysisk fremmøde
Fase 2	Når alle 50+ har opnået beskyttelse fra første stik/ 14. juni 2021*	50 pct. fysisk fremmøde, dog altid adgang til fremmøde for mindst 50 medarbejdere
Fase 3	1. august 2021	100 pct. fysisk fremmøde**

Anm.: *Jf. vaccinationskalenderen pr. 10. maj 2021. **Anbefalingen skal ses i sammenhæng med håndteringen af COVID-19. Det er forventningen, at flere medarbejdere og arbejdspladser ønsker at gøre mere brug af hjemmearbejde sammenlignet med før coronaepidemien. For så vidt angår statslige arbejdspladser pågår der pt. et analysearbejde vedr. brug af hjemmearbejde efter COVID-19.

Som følge af den politiske aftale af 10. juni om yderligere udfasning af restriktioner mv. fra d. 11 juni 2021 samt rammeaftale af 22. marts om plan for genåbning af Danmark gælder der fortsat en række tiltag for at begrænse smitterisikoen i Danmark.

Retningslinjerne er vejledende i forhold til, hvordan virksomhederne kan foretage en ansvarlig indretning i lyset af udbruddet af COVID-19, og ændrer ikke på virksomhedernes forpligtelser, som de er beskrevet i gældende lovgivning, herunder i fx arbejdsmiljølovgivningen.

Der er alene i retningslinjerne anvendt ”skal”, når der er tale om lovkrav, som er strafbare ikke at overholde. Dog påhviler der den enkelte virksomhed et stort ansvar for at efterleve retningslinjerne. Erhvervslivets og lønmodtagernes organisationer har ligeledes et stort ansvar for, at deres medlemmer efterlever retningslinjerne.

I forbindelse med indretning af arbejdspladsen (kontorer, administrative områder og produktionslokaler) og efterfølgende hel eller delvis tilbagevenden for virksomhedens ansatte følges sundhedsmyndighedernes anbefalinger og nedenstående hensyn derfor.

Sundhedsstyrelsens anbefalinger om forebyggelse af smittespredning omfatter blandt andet håndhygiejne, kontaktpunkter, hostetikette, fysisk afstand og reduceret kontakt og barrierer. Anbefalingerne ligger til grund for retningslinjerne for ansvarlig indretning af kontorarbejdspladserne. Ændringer i Sundhedsstyrelsens anbefalinger om forebyggelse af smittespredning i forbindelse med COVID-19 vil kunne indebære ændringer i retningslinjerne nedenfor. Virksomheder m.v. bør løbende følge udviklingen, herunder ændringer i udmeldinger og retningslinjer.

Arbejdsgivere, der har vandrende arbejdstagere ansat bør orientere sig i de særlige krav og anbefalinger på dette område. Mere information kan findes [her](#). Gældende regler vedrørende indrejse for vandrende arbejdstagere kan findes [her](#). Vejledning for tiltag til forebyggelse af smittespredning i boliger for tilrejsende arbejdstagere kan findes [her](#).

Hjemmearbejde

- For medarbejdere, der i dag arbejder hjemme, gives mulighed for et fysisk fremmøde på 50 pct.
- Arbejdsgivere opfordres til at sikre, at øvrige medarbejdere, der har mulighed for at varetage deres arbejde uden fysisk fremmøde på arbejdspladsen, gør dette.
- Relevante jobfunktioner, som i stort omfang kan arbejde hjemme, er fx administrativt personale, sagsbehandlere uden borger- eller kundekontakt, ansatte inden for serviceområdet samt jobfunktioner, hvor borger- eller kundekontakt kan holdes gennem digitale kanaler. Der er ikke tale om en udtømmende liste.

Tilrettelæggelse af arbejdet

- Hvis fysisk fremmøde er nødvendigt for varetagelse af arbejdet, kan det overvejes, om der kan gøres brug af at inddele medarbejdere i mindre grupper, således at det kun er den samme mindre gruppe af medarbejdere, som er på arbejde samtidig.
- For personer, der er i øget risiko for at blive alvorligt syge, hvis de får COVID-19, anbefales det, at ledelsen i dialog med den enkelte medarbejder laver en konkret og individuel vurdering med afsæt i Sundhedsstyrelsens retningslinjer på området. Der henvises til [Sundhedsstyrelsens til enhver tid gældende vurdering af personer i øget risiko](#).
- Arbejdet tilrettelægges, så der kan sikres afstand mellem medarbejderne efter de til enhver tid gældende anbefalinger om afstand fra Sundhedsstyrelsen, fx ved at sprede medarbejderne over flere lokaler, arbejde i skiftehold mv. Der bør som minimum være 1 meters afstand mellem medarbejderne, og når det er muligt 2 meters afstand. Dette er særligt væsentligt, hvor der er øget risiko for dråbesmitte, eller hvor et forsigtighedsprincip tilsiger et særligt hensyn. Det gælder fx aktiviteter med fysisk anstrengelse og ved ophold i lukkede rum med begrænset bevægelsesrum, dårlig udluftning m.v., fx kælderlokaler, skakter m.v.
- Der bør opsættes afstandsmarkeringer hvor relevant og forældede afstandsmarkeringer bør opdateres.
- I situationer, hvor tæt ansigt-til-ansigt kontakt eller lignende tæt kontakt ikke kan undgås, kan opsætning af barrierer overvejes som et smitteforebyggende supplement til de øvrige anbefalinger for forebyggelse af smittespredning.

- Det kan overvejes at holde digitale møder også internt, når der afholdes møder med kolleger, man ikke normalt omgås med. Fysiske møder kan finde sted, når der tages højde for indretning af mødelokalet, så smittefare minimeres, og der kan holdes afstand, jf. punkt om indretning af arbejdspladsen.
 - Til digitale møder kan der anvendes kommunikationsredskaber med mulighed for at vise eller optage video, som kan bruges til at fremvise konkrete forhold på fx et produktionsanlæg eller et teknisk problem, så personlig tilstedeværelse kan begrænses.
- Ved afholdelse af erhvervsrejser henvises der til at følge retningslinjerne for erhvervsrejsende fra Udenrigsministeriet ([link](#)).
- Arbejdsgiverne opfordres til at inddrage medarbejderne i planlægningen af de konkrete tiltag. Arbejdsgiverne skal som led i samarbejde om sikkerhed- og sundhed på arbejdspladsen inddrage medarbejdere i planlægningen af konkrete tiltag med betydning herfor. Hvor der findes en arbejdsmiljøorganisation, skal det ske med inddragelse af denne.

Indretning af arbejdspladsen

- Lokaler og interne transportveje indrettes, så smittefare minimeres, og der til enhver tid kan holdes afstand, også ved lokalernes ind- og udgangsområder. Den enkelte virksomhed fastlægger egne retningslinjer for ophold i lokalerne, eksempelvis adfærdsregulerende indretninger og tiltag (nudging) samt praktiske foranstaltninger, der understøtter, at der holdes afstand, fx tydelig afstandsmarkering.
- Fælles kontaktpunkter identificeres og markeres, fx dørhåndtag og trykknapper, og det overvejes at fjerne ikke-nødvendige kontaktpunkter, samt skifte til kontaktløs betjening.
- Virksomheden anbefales at fastlægge retningslinjer for ophold i storrum, brug af kantine, brug af mødelokaler mv.
- Kantiner indrettes hensigtsmæssigt, herunder sikring af tilstrækkelig afstand mellem borde i spiseafdeling og afstandsmarkering ved betalingsstationer. Indretningen bør tage højde for, at der ikke opstår kødannelse. Der kan fx lukkes for siddende spising i større virksomheders kantiner, hvor flere afdelinger kan mødes på tværs.
- Ved buffetservering bør der være særlig fokus på kontaktflader, herunder om der med fordel kan anvendes personlige redskaber, engangsredskaber eller portionsskåle ved selvservering. Buffeter bør ligeledes indrettes, så det er muligt at holde afstand, og der kan med fordel placeres hånddesinfektionsmiddel flere steder ved buffeten, fx både i starten og slutningen af buffeten.
- Der bør indendørs så vidt muligt sikres god og hyppig udluftning ved manuel udluftning og gennemtræk eller ved ventilationssystem. Recirkulation af luft i ventilationssystemer bør så vidt muligt undgås. Bord- og gulvventilatorer samt andre blæsere, som blæser luften rundt i lokalet, bør ikke bruges.

Adfærd og hygiejne

- Alle medarbejdere bør oplyses om og overholde Sundhedsstyrelsens anbefalinger om god hygiejne og hensigtsmæssig adfærd. Anbefalingerne offentliggøres af Sundhedsstyrelsen.
- Større sociale arrangementer på eller i tilknytning til arbejdspladsen bør aflyses.

- Der bør være vand og sæbe eller hånddesinfektion (for de alkoholbaserede mindst 70 pct. v/v alkohol svarende til ca. 63 pct. w/w) tilgængeligt for alle ansatte. Arbejdsgiveren skal forebygge, at medarbejderne udvikler hudlidelser når fx håndsprit anvendes i udførelsen af arbejdet. Arbejdstilsynet anbefaler, at arbejdsgiveren i de situationer stiller fugtighedscreme til rådighed for medarbejdere. Der bør ikke være fælles håndklæder, men i stedet engangshåndklæder.
- Virksomheden bør udarbejde en plan for rengøring og desinfektion (hyppighed efter en konkret vurdering) og bør sikre grundig rengøring af fælles kontaktpunkter, herunder med særligt fokus på håndtag, gelændre, lyskontakter, elevatorknapper, bordoverflader, vandhaner, køleskabe, computere, tablets, fjernbetjening mv., som hyppigt berøres af mange. Der kan med fordel opstilles håndsprit ved fælles kontaktpunkter, så det er nemt at udføre håndhygiejne før og efter berøring.
- Toiletter (både gæste- og medarbejdertoiletter) rengøres grundigt og mindst en gang dagligt og oftere ved mange gæster (hyppighed efter en konkret vurdering), alle berøringsoverflader afvaskes og kontaktpunkter desinficeres.
- Der sikres rengøring af den enkelte arbejdsstation, når en medarbejder forlader arbejdsstationen, og en anden medarbejder skal overtage denne.
- I virksomheder med mange medarbejdere er det vigtigt, at virksomheden ikke blot orienterer medarbejderne om forholdsregler ifm. selve arbejdsfunktionen, men også ift. adfærd ifm. pausesituationer, så man undgår at være tæt ved eksempelvis kaffemaskinen og andre pausesteder.
- Såfremt der er tilknyttet omklædnings- og/eller badefaciliteter, bør virksomheden sikre grundig rengøring løbende gennem dagen, herunder mellem eventuelle holdskift og sikre at færrest mulige medarbejder benytter badefaciliteterne på samme tid.
- På virksomheder, hvor kunder, leverandører og andre besøgende kommer ind og/eller opholder sig og venter, bør det tilstræbes, at de ikke opholder sig eller bevæger sig rundt på virksomheden, så de udgør en smitterisiko. Udefrakommende personer bør efterleve samme retningslinjer for at minimere smittespredning som gælder virksomhedens medarbejder, herunder at begrænse kontakt til andre. Det bør fastlægges af virksomheden, under hvilke forhold udefrakommende kan opholde sig eller bevæge sig rundt på virksomheden.
- Vasketøj, som for eksempel håndklæder, sengetøj, servietter m.v. sikres kemisk eller termisk desinfektion eller vaskes ved 60 grader, hvis almindelig vaskemaskine.

Håndtering af sygdom og symptomer

- Ansatte med symptomer på COVID-19 bør ikke møde på arbejde og bør følge [Sundhedsstyrelsens retningslinjer for personer, der har symptomer på COVID-19](#). Der bør ske rengøring af en syg medarbejders arbejdsstation umiddelbart efter identifikation af sygdom. Ansatte må efter et sygdomsforløb først møde på arbejde igen 48 timer efter symptomer er ophørt.
- Ansatte, der har haft kontakt med en person med påvist COVID-19, anbefales at følge [Sundhedsstyrelsens retningslinjer for ”nære kontakter”](#).
- Ved påvisning af tilfælde bekræftet med COVID-19 vil den smittede blive kontaktet af Styrelsen for Patientsikkerhed, der hjælper med at identificere,

kontakte og informere nære kontakter til den smittede. Hvis Styrelsen for Patientsikkerhed vurderer, at der skal ske bredere kontaktopsporing, vil de kontakte ledelsen for virksomheden.

- Hvis en medarbejder konstateres syg, anbefales det, at der gøres grundigt rent, der hvor den syge har opholdt sig. Alle overflader afvaskes og kontaktpunkter afvaskes og desinficeres.
- Ledelsen bør sikre, at der i virksomhederne foreligger en instruks for håndtering af ansatte med symptomer på COVID-19.
- Lokale smitteudbrud kan være centreret ét sted, fx på en arbejdsplads, mens der i andre tilfælde kan være flere små udbrud i lokalsamfundet. Hvilke tiltag, der vurderes nødvendige, afhænger af den konkrete lokale situation. I tilfælde af lokale smitteudbrud henvises virksomheden derfor til at orientere sig hos den pågældende kommune.
- Ekstraordinære midlertidige tiltag for at sikre effektiv smitteinddæmning lokalt såvel som nationalt kan forekomme og skal følges forud for disse retningslinjer.

Brug af hurtigtest på kontorarbejdspladser

- Screening med hurtigtest erstatter ikke de øvrige retningslinjer om test, smitteopsporing og isolation.
- Medarbejdere, der under den aktuelle nedlukning fortsat er nødt til at møde fysisk ind på arbejde, særligt hvor tæt fysisk kontakt (på under 2 meter) ikke kan undgås, opfordres til at lade sig teste én gang ugentligt med enten hurtigtest eller PCR-test. Dette er derudover særligt relevant på arbejdspladser hvor epidemividen tilsiger øget risiko for udbrud, fx slagterier, fængsler og byggepladser.
- Anbefalingen om test af personale gælder ikke for personer med:
 1. Et positivt resultat af en PCR-test, der er mindst 14 dage og højst otte måneder gammel regnet fra tidspunktet, hvor testen blev foretaget.
 2. Et gennemført vaccinationsforløb mod covid-19¹.
 3. Et påbegyndt vaccinationsforløb mod covid-19. Et vaccinationsforløb mod covid-19 anses for påbegyndt mindst 14 dage og højst 42 dage efter den første dosis.
- I udgangspunktet er test frivilligt, men opfordringen om test i perioden med nedlukning af store del af samfundet er særligt rettet mod ansatte, som når de møder fysisk ind på arbejde ikke kan undgå kontakt med mange mennesker.
- Såfremt ansatte pålægges test af arbejdsgiveren, skal dette så vidt muligt gennemføres i den ansattes sædvanlige arbejdstid. Er det ikke muligt at gennemføre en pålagt test i den ansattes sædvanlige arbejdstid, skal den ansatte kompenseres økonomisk for den tid, der bruges på testen. Endvidere skal den ansatte have dækket eventuelle rimelige udgifter, der afholdes i forbindelse med gennemførelsen af en pålagt test. Der henvises til lov om arbejdsgiveres adgang til at pålægge lønmodtagere at blive testet for covid-19 m.v. Reglen er ikke er til hinder for, at en lønmodtager og en arbejdsgiver aftaler, at der testes uden for sædvanlig arbejdstid.

¹ Et vaccinationsforløb mod covid-19 anses for gennemført 14 dage efter den afsluttende dosis. Kræver et vaccinationsforløb mod covid-19 to eller flere doser, anses det for gennemført umiddelbart efter den afsluttende dosis. Kræver et vaccinationsforløb mod covid-19 alene én dosis, anses det for gennemført 14 dage efter denne ene dosis

- Det er således ikke afgørende hvor mange gange om ugen, man går på arbejde, men om man som følge af sit arbejde har været i kontakt med mange mennesker i løbet af en uge.
- Se Sundhedsstyrelsens anbefalinger til vaccinerede personer for anbefalinger vedr. regelmæssigt test til personer, som er færdigvaccinerede².
- Ved smittetilfælde på arbejdspladser bør det desuden overvejes at bruge hurtigtest til screening af personer, hvor kriterierne for 'nær kontakt' ikke er opfyldt, men hvor andre risikofaktorer tilsiger det, fx medarbejdere der arbejder i samme rum uden at på noget tidspunkt at have været tæt på hinanden. Information om hvornår man er nær kontakt findes [her](#).
- Ved **positivt svar fra hurtigtest**:
 - Ved **positivt svar fra hurtigtest**: Der bør igangsættes selvisolation, jf. Sundhedsstyrelsens retningslinjer. Derudover bør der reageres på positive testresultater i relation til kontaktopsporing. Personer med positive antigenest/hurtigtest bør få foretaget en opfølgende PCR-test hurtigst muligt og dette bør der rådgives om af firmaet/myndigheden, der har udført antigenesten/hurtigtesten. Såfremt PCR-testen er negativ, og personen ikke har symptomer, skal selvisolation og kontaktopsporing afsluttes.
 - Sundhedsstyrelsens generelle anbefalinger for brug af hurtigtest findes [her](#).

Informationsindsats

- Der opsættes informationsmateriale om COVID-19 smittefare, herunder forventninger til de ansatte fsva. hygiejne, afstand mv.
- Der kan opfordres til, at man downloader og aktivt bruger myndighedernes smartphone-app ("Smitte | Stop").
- Der kan i relevant omfang skiltes på flere sprog.
- For officielle skilte fra myndighederne henvises til informationsmateriale på coronasmitte.dk. Materialet kan findes [her](#).

Særligt for produktionsvirksomheder

- Det kan for produktionsvirksomheder være et øget behov for håndvask, hvis medarbejdernes arbejde medfører snavsede hænder. Håndsprit mister en stor del af dets virkning, hvis hænderne er synlig snavset af fx olierester, støv eller andet skidt fra fx produktionen. Hvis håndvask ikke er muligt, kan anvendelse af vaskeservietter og efterfølgende håndsprit anvendes, indtil håndvask er mulig.
- Udstyr bør i videst muligt omfang kun anvendes af en medarbejder. Ved evt. behov for overdragelse bør der ske en grundig rengøring forinden overdragelsen af udstyret.

Myndighedernes kommunikation

- Arbejdstilsynet og Sundhedsstyrelsen vil løbende vejlede og kommunikere om den faktiske udmøntning af ovenstående retningslinjer.

² <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2021/Anbefalinger-for-vaccinerede-personer>

- Sundhedsstyrelsen vil løbende identificere og kommunikere om cases og best practices som kan gøre retningslinjerne så praktisk anvendelige som muligt.

Yderligere information

Find Arbejdstilsynets informationsmateriale [her](#)

Find Sundhedsstyrelsens anbefalinger [her](#)

Kontakt Arbejdstilsynet for yderligere vejledning om en generel forsvarlig indretning af arbejdspladsen på: 7012 1288.

Kontakt den myndighedsfælles hotline på 7020 0233 angående generel information om myndighedernes anbefalinger og retningslinjer om COVID-19. Se også coronasmitte.dk

Som virksomhed kan du også kontakte hotlinen for virksomheder på 7220 0034, der kan henvise til rette myndighed. Se også virksomhedsguiden.dk

Feltkode ændret